

prima instanță: S. Stratan (Judecătoria Centru mun. Chișinău)
instanța de apel: Iu. Cimpoi, N. Simciuc, L. Bulgac
(Curtea de Apel Chișinău)

DECIZIE

21 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinînd recursurile declarate de avocatul Bolocan Ludmila în interesele Galinei Gangurean și de către Grajdean Oleg,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grajdean Oleg împotriva Galinei Gangurean și Dumitru Gangurean cu privire la restituirea dublei arvune și încasarea prejudiciului material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, prin care au fost admise parțial cererile apelanților Grajdean Oleg și Gangurean Galina de scutire de la plata taxei de stat și nu s-au dat curs cererilor de apel,

c o n s t a t ă:

La 13 august 2015 Grajdean Oleg a depus cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Gangurean și Dumitru Gangurean prin care solicită încasarea sumei de 10 100 euro și 5 000 dolari SUA în calitate dublul arvunei, încasarea sumei de 126 183, 54 lei sub formă de cheltuieli și investiții, încasarea sumei de 10 000 lei în calitate de pagubă morală, încasarea taxei de stat și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Grajdean Oleg a indicat că în perioada anilor 2007-2009, între pârâții Gangurean Galina, Gangurean Dumitru și reclamantul Grajdean Oleg a fost încheiat în formă verbală contractul de vânzare-cumpărare a apartamentului ce se află în proprietatea pârâților situat în mun. Chișinău, str. A. Mateevici 30, ap. 2, iar pentru confirmarea acestui contract, tot în perioada indicată supra, pârâții au primit ca arvună suma de 10 100 euro și 5 000 dolari SUA.

A menționat că forma scrisă prevăzută de lege a actului juridic a fost respectată prin întocmirea a 10 recipise, scrise în întregime, personal de către

pârâți.

A mai invocat că conform înțelegerii între părți, pârâții urmau să pregătească actele pentru vinderea apartamentului reclamantului, în acest context, în prima zi înmânându-i cheile de la apartament, care, printre altele, era într-o stare deplorabilă, și care, necesita o reparație capitală. Mai mult, a indicat că locuința respectivă avea mari datorii pentru servicii comunale, acestea fiind achitate în întregime de către reclamant. De asemenea, reclamantul a reparat integral apartamentul dat, investind suma de 126 183, 54 lei. Ulterior, pârâții au refuzat fără niciun motiv să vândă apartamentul respectiv și fără a anunța reclamantul, au schimbat lacătul de la ușă, încheind un contract de locațiune cu Ghiorghiu Nicolae.

Totodată, a menționat că pe cazul dat a fost pornită o cauză penală care însă s-a finisat fără niciun rezultat, originalele recipiselor fiind ridicate și anexate la dosarul penal.

Ulterior, la data de 02 februarie 2016, prin intermediul cancelariei Judecătorie Centru, Grajdean Oleg a depus o cerere privind modificarea acțiunii și mărirea cuantumului pretențiilor, și anume, a solicitat restituirea dublă a arvunei în sumă de 10 000 euro și 4 600 dolari de la pârâta Gangurean Galina, încasarea taxei de stat, încasarea cheltuielilor de judecată, încasarea de la ambii pârâți a cheltuielilor legate de investițiile făcute în imobilul menționat în sumă de 126 183,54 lei, încasarea cheltuielilor de întreținere a apartamentului, încasarea sumei pentru achitarea datoriilor comunale anterior de pîrîți în sumă de 30 000 lei și repararea pagubei morale 10 000 lei.

Prin hotărîrea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 iunie 2016 acțiunea a fost admisă parțial, cu repunerea reclamantului în termenul de depunere a acțiunii. S-a încasat de la Gangurean Galina în beneficiul lui Grajdean Oleg suma de 10 000 euro și 4600 dolari americani cu titlu de datorie, suma de 5312,22 lei cu titlu de cheltuieli pentru achitarea taxei de stat la depunerea acțiunii, 500 lei - cheltuieli pentru asistență juridică, 50 lei – cheltuieli de citare a pîrîtului. S-au respins pretențiile privind restituirea cheltuielilor de reparație a imobilului, de întreținere a lui și repararea prejudiciului moral. S-a încasat de la Gangurean Galina în beneficiul statului suma de 3633,60 lei cu titlu de taxă de stat.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe la 06 iulie 2016, avocatul Bolocan Ludmila în interesele lui Gangurean Galina și Gangurean Dumitru a declarat apel nemotivat.

La 02 august 2016 Grajdean Oleg a declarat apel motivat, solicitînd și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2016 nu s-a dat

curs apelului declarat de avocatul Bolocan Ludmila în interesele lui Gangurean Galina și Gangurean Dumitru, fiindu-le acordat termen pînă la data de 17.10.2016 pentru prezentarea apelului motivat și dovezii de achitare taxei de stat în mărime de 225 euro și 103,50 dolari SUA sau echivalentul în lei moldovenești. Ședința următoare a fost numită pentru data de 27.10.2016, ora 10:00.

La 06 octombrie 2016 avocatul Bolocan Ludmila în interesele lui Gangurean Galina a depus apel motivat, prin care a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016 au fost admise parțial cererile apelanților Grajdean Oleg și Gangurean Galina de scutire de la plata taxei de stat și nu s-au dat curs cererilor de apel, cu acordarea termenului pentru apelanți pentru achitarea taxei de stat și anume Grajdean Oleg urmează să achite taxa de stat în sumă de 1420 lei, iar Gangurean Galina – echivalentul în lei a sumelor de 113 euro și 50 dolari SUA la data achitării taxei de stat și prezentarea bonurilor de plată pînă la următoarea ședință de judecată 24 noiembrie 2016, ora 12:00.

La 08 noiembrie 2016 avocatul Bolocan Ludmila în interesele Galinei Gangurean a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, solicitînd casarea integrală a încheierii și soluționarea prin decizie a problemei în fond.

Recurenta consideră încheierea ilegală, deoarece la cererea de apel au fost anexate suficiente înscrisuri care să dovedească care este situația materială a apelantei la momentul actual și anume: legitimația de pensionar seria CN nr. 141445, certificat cu privire la instituirea tutelei, dispoziție Primăria mun. Chișinău, certificat de naștere Popelnițchii Nichita, extras medical, buletin de identitate Popelnițaia Natalia, certificat de dezabilitate Popelnițaia Natalia, legitimație Popelnițaia Natalia -invalid de gr.I

Consideră că astfel se probează că starea financiară și fizică a apelantei Gangurean Galina este precară, fiind pensionară, nu are în afară de pensie alte venituri, are la întreținere fiica Popelnițaia Natalia care este invalid cu grad I cu grad de invaliditate sever (f.d.69-70, vol.2) . Totodată, Gangurean Galina este tutore al minorului Nichita Popelnițchi nepotul asupra căruia a fost instituită tutela. Cu toate acestea ea nu beneficiază de indemnizație lunară pentru întreținerea copilului. Gangurean Galina nu are în proprietate mijloace de transport, iar din motivul că apartamentul care i-a aparținut cu drept de proprietate de pe str. A. Mateevici nr. 30 este în litigiu Gangurean Galina este nevoită să locuiască la rude, fiindcă nu are surse financiare pentru a închiria o locuință. Nepotul Popelnițchi Nichita este foarte bolnav fiind diagnosticat cu alergii, urmează tratament continuu cu medicamente costisitoare , astfel banii nu îi ajung pentru a urma un tratament

complet.

Mai târziu, la data de 02 decembrie 2016 Grajdean Oleg a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, solicitând casarea încheierii Curții de Apel Chișinău 27 octombrie 2016 în partea prin care a fost admisă parțial cererea sa de scutire de la plata taxei de stat în mărime de 1420 lei și soluționarea prin decizie a problemei în fond

Recurentul Grajdean Oleg consideră încheierea data fiind neîntemeiată și ilegală, deoarece la cererea de apel au fost anexate înscrisuri care să dovedească situația materială precară a sa la momentul actului și anume: certificatul de șomer de la Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă, certificatul de componența familiei a Preturii sec.Centru, certificatele de naștere a copiilor minori, copia buletinului de identitate.

Susține că starea financiară a sa este dificilă, fiind șomer și având la întreținere trei copii minori, fiica cea mare fiind elevă la Colegiul de Construcție prin contract iar soția fiind casnică, aflînduse în concediul de maternitate cu cea mai mică fiică. Este impus să stea în chirie în condiții inumane.

Studiind materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu prevederile art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială, persoana fizică poate fi scutită de judecător (instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Materialele dosarului atestă că apelantul Grajdean Oleg a cerut scutirea de la plata taxei de stat, prezentînd în acest sens certificatul eliberat de Direcția pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Centru, prin care se atestă că acesta are la întreținere 3 copii minori (f.d. 46, vol. 2), și certificatul din 18.03.2016, eliberat de Agenția pentru Ocuparea Forței de Muncă a municipiului Chișinău pe numele lui Grajdean Oleg, prin care se confirmă că ultimul este la evidența Agenției pentru Ocuparea Forței de Muncă (f.d. 48).

Apelanta Gangurean Galina, la rîndul ei, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, a prezentat drept probe copia legitimației de pensionar (f.d. 63, vol. 2), Dispoziția Preturii sect. Centru nr.207-d din 05 noiembrie 2013, prin care se confirmă că Gangurean Galina este tutore asupra minorului Nichita Popelnițchii (f.d. 65, vol. 2), certificatul nr. P-154/16 din 29.02.2016, eliberat de Direcția pentru protecția dreptului copilului sector Centru, prin care se confirmă că tutorele

Gangurean Galina nu beneficiază de indemnizație lunară pentru întreținerea copilului Nichita Popelnițchii (f.d. 65, vol. 2), copia certificatului de dezabilitate și capacitate de muncă eliberat de Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familie potrivit căruia că Popelnițaia Natalia are grad de dezabilitate sever și copia legitimației ultimei prin care se confirmă că beneficiază de alocație de invalid de gr. 1 (f.d.69-70, vol. 2).

Instanța de recurs consideră corecte constatările instanței de apel și reieșind din probele anexate corect a dispus scutirea parțială a apelanților de plata taxei de stat în mărime de 50%, ce constituie pentru apelantul/reclamant Grajdean Oleg 1420 lei, iar pentru apelanta/pârît Gangurean Galina echivalentul sumei de 113 euro și 50 dolari SUA la data achitării taxei de stat. Or, apelanții nu au prezentat suficiente probe ce ar reflecta starea materială reală, prin prezentarea unui aviz al Comisiei pentru protecția socială, a informației privind lipsa în proprietate a mijloacelor de transport sau a bunurilor imobile. În cadrul aprecierii situației materiale se va lua în considerare valoarea patrimoniului disponibil al persoanei, valoarea acțiunii, obligațiile care ar rezulta din anumite acte, făcându-se o concluzie din ansamblul probelor prezentate.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a aplicat dispozițiile legii și just a ajuns la concluzia de a admite parțial cererile apelanților privind scutirea parțială de la achitarea taxei de stat, reieșind din situația materială, precum și în scopul asigurării apelanților accesului la justiție și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 368 alin. (1) CPC, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a nu da curs cererilor de apel, acordându-le apelanților termen pentru a achita parțial taxa de stat.

Față de cele ce preced Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile urmează a fi respinse cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de Bolocan Ludmila în interesele Galinei Gangurean și de către Grajdean Oleg.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Grajdean Oleg împotriva Galinei Gangurean și Dumitru Gangurean cu privire la restituirea dublei arvune și încasarea prejudiciului material.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru